FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT F. G. JACOBS

fremsat den 2. februar 1995 *

1. Dette er en af tre beslægtede sager, som Kommissionen har anlagt mod Italien i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2 [1]. I nærværende sag ønsker Kommissionen dom for, at Den Italienske Republik ikke har opfyldt sine forpligtelser i henhold til traktaten, idet den ikke har gennemført Kommissionens beslutning 89/43/EØF af 26. juli 1988 om den italienske regerings støtte til ENI-Lanerossi [2]. Sagen giver anledning til det samme spørgsmål som det, der var fremme i sag C-348/93, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt en ulovlig statsstøtte, der er blevet ydet indirekte gennem en offentlig virksomhed, skal betales tilbage til denne virksomhed eller til staten. Jeg vil derfor, når det er på sin plads, henvise til mit forslag til afgørelse i sag C-348/93.

2. ENI (Ente nazionale idrocarburi), der er et statsligt holdingselskab, overtog i 1962 Lanerossi-koncernen med henblik på at løse de økonomiske og finansielle problemer, som en række private virksomheder inden for tekstil- og beklædningsindustrien, der tilhørte denne koncern, var ude i. Til trods for omstruktureringen havde fire af Lanerossi's datterselskaber, der producerede herretøj, nemlig Lanerossi Confezioni, Intesa, Confezioni di Filottrano og Confezioni Monti (herefter benævnt »de fire datterselskaber«), fortsat store driftstab, som over en årrække blev dækket af staten.

3. Kommissionen konstaterede i skrivelse af 20. maj 1983 til den italienske regering (herefter benævnt »regeringen«), at den ikke havde haft indsigelser mod den støtte, der var blevet ydet indtil udgangen af 1982 i betragtning af de fire datterselskabets sociale og regionale betydning. Den anså det dog nu for tvivlsomt, om der fortsat kunne udbetales dem støtte fra det offentlige uden herved at skabe forstyrrelser for fællesmarkedets funktion. Den anmodede den italienske regering om at få meddelt dens planer om ydelse af støtte i fremtiden i henhold til traktatens artikel 93, stk. 3.

4. Regeringen svarede, at der ikke ville blive ydet yderligere støtte til de fire datterselskaber, men fortsatte ikke desto mindre med at dække deres driftstab med offentlige midler efter udgangen af 1982. Kommissionen var af den opfattelse, at der hermed blev ydet statsstøtte, og at regeringen ikke havde opfyldt sine forpligtelser i henhold til artikel 93, stk. 3, idet den havde ydet støtten uden forinden at give meddelelse herom. Kommissionen indledte derfor ved skrivelse af 19.

* Originalsprog: engelsk.

1 — Jf. sag C-348/93, »Alfa Romeo«, Kommissionen mod Italien, dom af 4.4.1995, Sml. I, s. 673, og sag C-349/93, »Alumnia mod Comsal«, Kommissionen mod Italien, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser.

2 — EFT L 16, s. 52.

december 1984 proceduren i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2.

5. Kommissionen fastslog på grundlag af de oplysninger, regeringen under denne procedure fremkom med, at ENI i perioden 1983-1987 havde modtaget statsstøtte i form af kapitalindskud, der skulle dække de fire datterselskabers driftstab. Det totale støttebeløb androg 260,4 mia. LIT. Støtten til ENI var således på 78 mia. LIT i 1983, 56,8 mia. LIT i 1984, 42,2 mia. LIT i 1985, 45,9 mia. LIT i 1986 og 37,5 mia. LIT i 1987 [3]. Det var Kommissionens opfattelse, at støtten var uforenelig med fællesmarkedet.

6. Den 26. juli 1988 vedtog Kommissionen den i denne sag omhandlede beslutning. Beslutningens artikel 1, 2 og 3 har følgende ordlyd:

»Artikel 1

Den støtte på 260,4 mia. LIT, der i perioden 1983-1987 blev udbetalt til ENI-Lanerossi i form af kapitalindskud i koncernens datterselskaber, der fremstiller herretøj, er ulovlig, da den blev ydet i strid med EØF-traktatens artikel 93, stk. 3. Den er desuden uforenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 92.

Artikel 2

Denne støtte skal kræves tilbagebetalt.

Artikel 3

Den italienske regering underretter inden to måneder fra meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, som den har truffet for at efterkomme den.«

7. Beslutningen blev meddelt regeringen ved skrivelse af 10. august 1988. Regeringen traf ikke foranstaltninger til gennemførelse af beslutningens bestemmelser om tilbagesøgning. Den anlagde sag med påstand om annullation af beslutningen, der blev afgjort

3 — Jf. Kommissionens beslutning 89/43/EØF (note 2), s. 54 og 55.

ved Domstolens dom i sag C-303/88, Italien mod Kommissionen [4] (herefter benævnt »Lanerossi I-sagen«). Regeringen fremførte under Lanerossi I-sagen forskellige anbringender, som blev forkastet af Domstolen, nemlig anbringender om, at Italiens undladelse af at give underretning om støtten havde de af Kommissionen påståede retsstridige virkninger, om, at kravet om tilbagebetaling af støtten var utilstrækkeligt begrundet, og endelig om, at det var praktisk umuligt at gennemføre en tilbagesøgning af støtten. Domstolen fastslog vedrørende regeringens argument om, at det var usikkert, hvem der var adressater for påbuddet om tilbagebetaling, at støtten skulle tilbagesøges fra de virksomheder, som virkelig havde modtaget den, dvs. de fire datterselskaber [5]. I Lanerossi I sagen beskæftigede Domstolen sig imidlertid udelukkende med spørgsmålet om, hvem der skulle tilbagebetale støtten. Spørgsmålet om, hvem støtten skulle tilbagebetales til for at efterkomme beslutningen, tog den ikke stilling til [6].

8. Kommissionen opfordrede på grundlag af Domstolens dom regeringen til at træffe foranstaltninger med henblik på gennemførelsen af beslutningen. Den 24. maj 1991 meddelte de italienske myndigheder Kommissionen, at der var vanskeligheder i forbindelse med tilbagesøgningen af støtten. Den for statslige holdingselskaber ansvarlige minister havde ganske vist anmodet ENI om at tage alle nødvendige skridt med henblik på tilbagesøgning af støtten med tillæg af renter fra de fire datterselskaber, men ENI var nået til det resultat, at det var retligt og praktisk umuligt at tilbagesøge støtten, idet de fire datterselskaber var blevet afviklet og overdraget til den private sektor.

9. Kommissionen fastslog i skrivelse af 26. september 1991, at de vanskeligheder, den italienske regering havde påberåbt sig, ikke fritog den for forpligtelsen til at tilbagesøge støtten, og den opfordrede regeringen til inden to uger at meddele, hvilke foranstaltninger den havde truffet for at gennemføre tilbagesøgningen. De italienske myndigheder traf ikke foranstaltninger med henblik herpå, hvorfor Kommissionen ved skrivelse dateret den 10. marts 1992 endnu engang gjorde opmærksom på, at det var absolut nødvendigt at efterkomme beslutningen.

10. Ved skrivelse af 25. marts 1992 meddelte de italienske myndigheder Kommissionen, at de agtede at tilbagesøge støtten ved at besørge et beløb på 260,4 mia. LIT med tillæg af renter tilbagebetalt fra Lanerossi (der var blevet omdøbt til SNAM SpA) til ENI. De gav udtryk for den opfattelse, at denne tilbagesøgningsmetode var en velegnet foranstaltning med henblik på gennemførelse af beslutningen. Af en meddelelse fra det italienske Ministerium for Statslige Holdingselskaber til Udenrigsministeriet, der findes som bilag til skrivelsen af 25. marts 1992, og som bærer samme dato, fremgår det, at tilbagesøgning af støtten ville ske ved på passivsiden i SNAM SpA's regnskaber at opføre et beløb svarende til støttebeløbet med tillæg af renter.

11. Den 26. juni 1992 henvendte det kommissionsmedlem, der er ansvarlig for konkurrence, sig skriftligt til regeringen vedrørende de tre sager, der er nævnt i punkt 1 i nærværende forslag til afgørelse. Kommissæren fastslog vedrørende nærværende sag, at

4 — Dom af 21.12.1991, Sml. I, s. 1433.

5 — Præmis 57.

6 — Jf. generaladvokat Van Gerven's forslag til afgørelse i Lanerossi I-sagen, Sml. I, s. 1468.

det ikke for fuldt ud at efterkomme beslutningen var tilstrækkeligt, at støtten blev tilbagebetalt fra Lanerossi til ENI. Støtten skulle betales tilbage til den italienske stat. Han tilføjede, at de italienske myndigheder ikke havde angivet gyldige grunde til, at tilbagebetaling til ENI var en fyldestgørende gennemførelsesforanstaltning. Han fastslog endvidere, at han, da Italien ikke havde truffet de foranstaltninger, der var nødvendige for at gennemføre beslutningen, inden udgangen af juli 1992 ville foreslå Kommissionen at anlægge sag med påstand om gennemførelse af beslutningen.

12. De italienske myndigheder anmodede i skrivelse af 14. oktober 1992 om en forlængelse af fristen og henviste herved til, at det var nødvendigt at tage spørgsmålet om støttens ophævelse op i forbindelse med de mere generelle spørgsmål, som det program for privatisering af offentlige virksomheder, den italienske regering havde til hensigt at gennemføre, gav anledning til. Ved skrivelse af 10. marts 1993 opfordrede Kommissionen endnu engang regeringen til at træffe de foranstaltninger, der var nødvendige for at efterkomme beslutningen. Den fremhævede herved, at det var absolut nødvendigt at fjerne de konkurrencefordrejninger, der var en følge af undladelsen af at gennemføre beslutningen, og fastsatte den 31. marts 1993 som sidste frist for gennemførelse af denne. Da de italienske myndigheder ikke traf de nødvendige foranstaltninger, anlagde Kommissionen nærværende sag.

13. Kommissionen har i stævningen anført, at det, for fuldt ud at efterkomme beslutningen, ikke er tilstrækkeligt, at støtten af Lanerossi tilbagebetales til ENI. ENI må på sin side til den italienske stat tilbagebetale den del af støtten, der stammede fra statsmidler, der var specielt beregnet til Lanerossi-koncernens tekstilsektor. Navnlig skal SNAM SpA, der er trådt i Lanerossi's sted, til ENI betale beløbet på 260,4 mia. LIT. ENI skal på sin side til den italienske stat betale et beløb på 173,7 mia. LIT, der svarer til de midler, ENI modtog fra staten, og som var bestemt for Lanerossi-koncernen. ENI kan beholde et beløb på 86,7 mia. LIT, der svarer til den del af støtten, som ENI finansierede med egne midler.

14. Den italienske regering har fremført to afvisningsindsigelser. Den har for det første gjort gældende, at den påståede forpligtelse for ENI til at tilbagebetale en del af støtten til den italienske stat ikke er fastslået i beslutningen. Den blev omtalt for første gang af Kommissionen i dennes skrivelse af 26. januar 1992. Ifølge regeringen skal sagen derfor afvises, idet Kommissionen ønsker dom for, at Italien har undladt at opfylde en forpligtelse, som ikke er fastlagt ved beslutningen. Regeringen gør for det andet gældende, at der foreligger en tilsidesættelse af artikel 38, stk. 1, litra c), i procesreglementet, hvorefter stævningen skal angive søgsmålets genstand og indeholde en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.

15. Lignende afvisningsindsigelser blev af regeringen fremført i sag C-348/93. Det vil her, af de grunde, jeg har givet i mit forslag til afgørelse i nævnte sag, være tilstrækkeligt at fastslå, at de i denne sag fremførte formalitetsindsigelser skal forkastes; jeg skal her-

ved henvise til punkt 12-16 i mit forslag til afgørelse i sag C-348/93. Herefter går jeg over til at behandle sagens realitet.

16. Først må det fremhæves, at selv om det lægges til grund, at ENI ikke var forpligtet til at tilbagebetale beløbet på 173,7 mia. LIT til den italienske stat, ville der stadig foreligge et traktatbrud fra Italiens side. Ifølge beslutningens artikel 3 skulle Italien inden to måneder fra meddelelsen af beslutningen, der skete den 10. august 1988, underrette Kommissionen om de foranstaltninger, den havde truffet for at efterkomme den. Som erkendt af regeringen, betalte SNAM SpA støtten tilbage til ENI efter udløbet af denne frist. Italien har således undladt rettidigt at træffe de foranstaltninger, der var nødvendige for at efterkomme beslutningen. Regeringen har anført, at selv om støtten blev tilbagebetalt efter udløbet af den fastsatte frist, skete det med tillæg af renter. Det er imidlertid klart, at den omstændighed, at der betales renter, ikke fritager en medlemsstat for forpligtelsen til at tilbagesøge støtte inden for den frist, Kommissionen har fastsat i beslutningen. Ellers havde en medlemsstat frihed til at udsætte gennemførelsen af en beslutning om tilbagesøgning af ulovlig statsstøtte og at opretholde de konkurrencefordrejninger, der var en følge af ydelsen af støtte. Hermed ville traktatens bestemmelser om statsstøtte blive meningsløse.

17. Italien har således under alle omstændigheder undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til traktaten, idet det har undladt at efterkomme beslutningen rettidigt.

18. Jeg går herefter over til at undersøge det centrale spørgsmål i denne sag, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt det er tilstrækkeligt, at støtten tilbagebetales fra Lanerossi til ENI, eller om en del af den, således som hævdet af Kommissionen, af ENI skal tilbagebetales til den italienske stat.

19. Jeg har i mit forslag til afgørelse i sag C-348/93 fastslået, at Kommissionens påstand alene kan gå ud på, at det fastslås, at den sagsøgte medlemsstat har undladt at opfylde en forpligtelse i henhold til den beslutning, hvis tilsidesættelse er sagens hovedspørgsmål. Heraf følger, at spørgsmålet om, hvilken økonomisk enhed der er ansvarlig for tilbagebetaling af den ulovligt udbetalte støtte, må afgøres på grundlag af beslutningen, idet der herved henses til formålet med forpligtelsen til at gennemføre tilbagesøgningen. Der må derfor tages stilling til, om støtten ifølge beslutningen skal tilbagebetales til den italienske stat.

20. I beslutningen angives det ikke præcist, til hvilken økonomisk enhed støtten skal tilbagebetales. I artikel 2 hedder det blot, at »denne støtte skal kræves tilbagebetalt«. Den italienske udgave af beslutningen, der er den eneste autentiske, har det samme indhold [7]. Nu fremgår det klart af beslutningen, at de for støttens finansiering nødvendige midler

7 — I denne udgave har artikel 2 følgende ordlyd: »Tali aiuti debbono essere oggetto di recupero«.

kom fra staten og ikke fra ENI selv. Artikel 1 nævner »den støtte ... der i perioden 1983 til 1987 blev udbetalt til ENI-Lanerossi i form af kapitalindskud i koncernens datterselskaber, der fremstiller herretøj«. I artikel 1 figurerer ENI således mere som modtager end som yder af støtten. Dette bekræftes af præamblen til beslutningen, der indeholder følgende udtalelse [8]:

»Den italienske stats foranstaltninger til fordel for ENI-Lanerossi med henblik på dækning af driftstab for perioden 1983 til 1987 i de datterselskaber, der fremstiller herreovertøj, omfattede kapitalindskud på 260,4 mia. LIT, der udtrykkeligt blev ydet til ovennævnte formål.«

Beslutningen kan således uden videre forstås på den måde, at ENI ydede økonomisk bistand til de fire datterselskaber ved hjælp af de midler, ENI havde modtaget fra den italienske stat, og at ENI herved optrådte som mellemmand.

21. Regeringen har gjort gældende, at det for at efterkomme beslutningen er tilstrækkeligt, at støtten tilbagebetales til ENI. Det er unødvendigt, at støtten tilbagebetales til den italienske stat. Til støtte herfor fremføres argumenter, der svarer til de i sag C-348/93 fremførte.

22. Regeringen har navnlig gjort gældende, at formålet med forpligtelsen til at tilbagesøge støtte, der er ydet ulovligt, er at fratage støttemodtageren en ulovligt erhvervet fordel og at bringe de konkurrencefordrejninger, der har været en følge af udbetalingen af den ulovlige støtte, til ophør. Det er for at opfylde dette formål tilstrækkeligt, at støtten tilbagebetales til ENI.

23. Regeringen har endvidere gjort gældende, at forpligtelsen til tilbagesøgning kun vedrører støtte, der er ydet ulovligt. Der ville kun bestå en forpligtelse for den italienske stat til at søge støtten tilbage fra ENI, såfremt den italienske stats tildeling af midler til ENI i beslutningen var blevet beskrevet som støtte. Imidlertid fastslås det ikke i beslutningen, at overførslen af midler er statsstøtte. Regeringen har til støtte for disse synspunkter henvist til dommen i Lanerossi I-sagen, hvori Domstolen fastslog, at det med henblik på at bevise, at der var tale om statsstøtte, var ufornødent at godtgøre, at det indskud, ENI modtog fra den italienske stat, specielt og udtrykkeligt skulle anvendes til at dække de fire datterselskabers tab. Det var herved tilstrækkeligt at fastslå, at ENI under alle omstændigheder ved at modtage indskudsmidler havde kunnet frigøre andre midler til dækning af de fire datterselskabers tab [9].

8 — Beslutning 89/43, jf. note 2, s. 55.

9 — Præmis 14.

Regeringen fastslår på baggrund heraf, at spørgsmålet om, hvilken økonomisk enhed der skaffede midlerne til ydelse af støtte til veje, ikke er relevant for afgørelsen af spørgsmålet om, til hvilken økonomisk enhed støtten skal tilbagebetales.

24. Af de grunde, jeg har givet i mit forslag til afgørelse i sag C-348/93, kan jeg ikke tilslutte mig denne argumentation.

25. I mit forslag til afgørelse i nævnte sag fastslog jeg, at spørgsmålet om, til hvilken økonomisk enhed den ulovlige støtte skal tilbagebetales, må afgøres under hensyntagen til formålet med forpligtelsen til at kræve tilbagebetaling. Et af formålene med denne forpligtelse er at genetablere den situation, der ville have foreligget, såfremt medlemsstaten havde givet underretning om støtteforanstaltningen og ikke havde gennemført den, før Kommissionen havde godkendt den, jf. artikel 93, stk. 3. Domstolen har fastslået, at forpligtelsen til at tilbagesøge ulovlig støtte er den logiske følge af, at støtten er fundet ulovlig, og at tilbagesøgning af en ulovlig udbetalt statsstøtte, for herved at genoprette den oprindelige situation, derfor ikke kan betragtes som en foranstaltning, der ikke står i rimeligt forhold til formålene i traktatens bestemmelser om statsstøtte [10]. Endvidere må tilbagesøgning af støtte ske på en sådan måde, at det sikres, at de midler, hvormed støtten finansieredes, ikke tildeles andre virksomheder, og på en sådan måde, at det bliver lettere for Kommissionen at gennemføre den kontrol, der er kernen i den ordning om forebyggende kontrol med påtænkte støtteforanstaltninger, der er indført ved artikel 93. Hvis denne ordning skal virke efter hensigten, må forholdet mellem staten og offentlige virksomheder være gennemsigtigt, og Kommissionen må kunne fastslå, at en ulovligt ydet støtte er blevet søgt tilbage.

26. For at opfylde tilbagesøgningsforpligtelsen er det nødvendigt — men eventuelt ikke tilstrækkeligt — at modtagevirksomheden fratages den ulovlige støtte, den har modtaget. Når støtten i sidste ende er blevet betalt af staten, idet staten indirekte har tildelt den, eller der er anvendt statsmidler, skal den betales tilbage til staten, selv om den blev ydet indirekte, f.eks. via et holdingselskab. Det er ikke nok, at der betales tilbage til holdingselskabet, der virkede som mellemmand, eller, som i den foreliggende sag, at overføre støtten fra det ene holdingselskab til det andet. Var det tilstrækkeligt, ville tilbagesøgning af støtte blot være en bogholderimæssig foranstaltning, hvorved alene passende posteringer i de respektive holdingselskabers regnskaber ville være nødvendige. Det ville i denne situation være vanskeligt både at sikre, at støtten virkelig var blevet tilbagebetalt, og desuden at sikre, at de således overførte midler fremtidigt anvendes i overensstemmelse med kravene i traktatens bestemmelser om statsstøtte.

27. Ulovlig støtte, der er blevet ydet af statsmidler, og som er blevet udbetalt indirekte via et statsligt holdingselskab, skal derfor efter min mening betales tilbage til staten. Dette gælder også, selv om statsmidlerne

10 — Dom af 21.3.1990, sag C-142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 959 («Tubemeuse»-sagen), præmis 66.

ikke specielt var tiltænkt den virksomhed, som var modtager af støtten. Forudsætningen herfor er blot, at det statslige holdingselskab ikke ville have været i stand til at yde støtten, medmindre det havde modtaget midler fra staten. I nærværende sag bringes det, som tidligere nævnt, klart til udtryk i beslutningen, at støtten blev udbetalt til de fire datterselskaber af den italienske stat gennem ENI. Derfor må støtten for at opfylde beslutningen betales tilbage til den italienske stat.

28. Kommissionen har imidlertid anført, at kun en del af støtten (173,7 mia. LIT) skal betales tilbage til staten, idet kun denne del finansieredes ved statsmidler. ENI kan beholde resten af støtten (86,7 mia. LIT), da finansieringen heraf skete med ENI's egne midler.

29. Det fremgår ikke klart af beslutningen, at en del af støtten blev finansieret af staten og en andel del med ENI's egne midler. Det fremgår heller ikke klart af Kommissionens skrivelse af 26. juni 1992, hvori denne fastslog, at støtten, med henblik på at gennemføre beslutningen, måtte tilbagesøges af den italienske stat. Det var først i stævningen, at Kommissionen opstillede en sondring mellem midler, der af staten blev tildelt ENI for at blive udbetalt til de fire datterselskaber, og midler, der blev ydet af ENI's egne aktiver.

30. Kommissionen har til støtte for kravet om, at ENI skal betale et beløb på 173,7 mia. LIT tilbage til den italienske stat, henvist til en skrivelse af 22. juli 1988 fra den italienske udenrigsminister til Kommissionen. Skrivelsen blev sendt, før beslutningen blev vedtaget, og skulle godtgøre, at den økonomiske støtte, ENI havde ydet de fire datterselskaber, var forenelig med traktaten. Det fremgår af skrivelsen, at de midler, staten havde ydet ENI til anvendelse specielt i selskabets tekstilsektor, omfattede følgende beløb: 46 mia. LIT i 1983, 76 mia. LIT i 1985 og 51,7 mia. LIT i 1986, dvs, i alt 173,7 mia. LIT. Vel omtales i præamblen til beslutningen i forbifarten en skrivelse af 22. juli 1988 [11], men meningen hermed er ikke at gøre opmærksom på sondringen mellem midler, som staten har ydet ENI til selskabets tekstilsektor, og midler, der er ydet af ENI's egne aktiver.

31. Regeringen har gjort gældende, at Kommissionen ikke, når skrivelsen af 22. juli 1988 ikke er taget i betragtning i beslutningen, kan påberåbe sig den på dette trin i sagen til støtte for kravet om, at ENI er forpligtet til at betale 173,7 mia. LIT til den italienske stat.

32. Jeg kan ikke tilslutte mig denne argumentation. Det er korrekt, at sagens genstand i et søgsmål i henhold til artikel 93, stk. 2, fastlægges ved den i sagen omhandlede kommissionsbeslutning, og at Kommissionen ikke kan pålægge den sagsøgte stat andre forpligtelser end dem, der allerede er truffet

11 — Beslutning 89/43, jf. note 2, s. 55.

afgørelse om i beslutningen. I denne sag vil Kommissionen imidlertid ikke bruge skrivelsen af 22. juli 1988 for at pålægge Italien yderligere forpligtelser. Brevet påvirker heller ikke regeringens interesser på negativ måde. Tværtimod gør Kommissionen på grundlag af skrivelsen gældende, at det ikke er nødvendigt, at ENI tilbagebetaler alle støttebeløb til den italienske stat, idet kun 173,7 mia. LIT skal tilbagebetales. Sagen ville stille sig anderledes, såfremt skrivelsen havde negativ betydning for regeringens interesser [12].

33. Til slut bemærkes, at Kommissionen i stævningen fastslår, at forpligtelsen for SNAM SpA til at tilbagebetale denne ulovlige støtte med tillæg af renter, ikke fjerner de skadelige følger for andre virksomheder i tekstilsektoren, som ydelsen af støtte allerede har givet anledning til. Kommissionen henviser til Domstolens praksis, hvorefter konstateringen under en sag i henhold til artikel 169 af, at en medlemsstat har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til traktaten, kan danne grundlag for det ansvar, en medlemsstat vil kunne pådrage sig over for andre medlemsstater, Fællesskabet eller private som følge af sit traktatbrud [13]. Kommissionen gør gældende, at tilsvarende principper også finder anvendelse i sager anlagt i henhold til artikel 93, stk. 2, og har anmodet Domstolen om udtrykkeligt i nærværende sag at fastslå dette i dommen. Det samme krav har Kommissionen fremsat i sag C-348/93 og sag C-349/93. Af de i mine forslag til afgørelse i disse sager nævnte grunde finder jeg det ufornødent, at Domstolen imødekommer denne anmodning [14].

Forslag til afgørelse

34. På baggrund af det anførte foreslår jeg Domstolen at træffe følgende afgørelse:

1) Det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EØF-traktaten, idet den har undladt rettidigt at gennemføre Kommissionens beslutning 89/43/EØF om den italienske regerings støtte til ENI-Lanerossi.

2) Den Italienske Republik pålægges at betale sagens omkostninger.

12 — Jf. dom af 5.10.1994, sag C-47/91, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4635, præmis 23.

13 — Jf. f.eks. dom af 12.12.1990, sag C-263/88, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 4611, præmis 9.

14 — Jf. mit forslag til afgørelse af 19.1.1995 i sag C-349/93, punkt 25 og 26, og af 2.2.1995 i sag C-348/93, punkt 47, 48 og 49.